

Pohjanmaan kuntien ja hyvinvointialueen alueellinen ehkäisevän päihdetyön ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma 2026-2029

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto 20.05.2026

ÖVPH/997/00.02.04.00/2026

Valmistelija Kotanen Heidi

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Lain mukaan kunnat ja hyvinvointialueet vastaavat yhdessä päihdehaittojen ja lähisuhdeväkivallan ehkäisystä. Näillä ongelmilla on merkittäviä vaikutuksia yksilöiden terveyteen ja turvallisuuteen sekä yhteiskunnan toimintaan, talouteen ja palvelutarpeisiin.

Alueellinen toimintasuunnitelma on laadittu Pohjanmaan kuntien ja Pohjanmaan hyvinvointialueen sekä yhdistysten välisenä yhteistyönä. Suunnitelma antaa ehkäisevälle työlle yhteisen suunnan ja luo edellytykset yhtenäisemmälle, koordinoidulle ja pitkäjänteiselle työskentelytavalle alueella. Toimintasuunnitelma pohjautuu kansallisiin linjauksiin ja lainsäädäntöön sekä alueellisiin tilannekuviin.

Suunnitelma perustuu kokonaisvaltaiseen näkökulmaan, jossa huomioidaan päihteiden käytön, mielenterveysongelmien, rahapelaamisen ja lähisuhdeväkivallan väliset yhteydet. Se käsittää kaikki ikäryhmät ja selvittää vastuita ja rakenteita sekä kauden 2026–2029 yhteisiä tavoitteita ja toimenpiteitä. Yhteisiin tavoitteisiin liittyvä konkreettinen työ on jo aloitettu toimintasuunnitelmassa kuvattujen alueellisten ja paikallisten verkostojen kautta PAKKA-toimintaa lukuun ottamatta. Tämä edistää suunnitelman varhaista toimeenpanoa käytäntöön.

Seurantaa tehdään hyvinvointisuunnitelman säännöllisen raportoinnin puitteissa ja suunnitelma päivitetään joka neljäs vuosi. Toimintasuunnitelma on ollut lausuntokierroksella kunnissa, asianomaisissa neuvostoissa sekä hyvinvointialueella, ja sitä on tarkistettu saatujen näkemysten perusteella.

Arvio

Alueellinen toimintasuunnitelma vahvistaa ehkäisevän työn laatua, koordinoitua ja pitkäjänteisyyttä Pohjanmaalla. Yhteisten tavoitteiden, vakiintuneiden rakenteiden ja aloitetun verkostoitumisen kautta suunnitelma edistää vaikuttavampia ja resurssitehokkaampia toimenpiteitä, jotka hyödyttävät asukkaita, kuntia ja hyvinvointialuetta. Toimintamalli tukee myös Neljän tuulen mallin toteuttamista, joka on yksi hyvinvointialueen palvelustrategian tavoitteista.

Sektorijohtaja lapset, nuoret ja perheet Sjöström Pia-Maria

ehdottaa, että Hyte-jaosto päättää hyväksyä Pohjanmaan kuntien ja hyvinvointialueen alueellisen ehkäisevän päihdetyön ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelman 2026–2029 ja sen toteuttaminen osana alueellista hyvinvointisuunnitelmaa.

Päätös:

Liitteet

Liite 1 Alueellisen ehkäisevän työn toimintasuunnitelma 2026-2029 (1.5.26)

Jakelu